

Knižnice Domácího Radiokonstruktéra

Nákladem fy RADIO-FLOS (dříve Super-Radio-Flos). Speciální obchod radio-potřebami,

Praha II., Jungmannova ul. 19. Tel. 376-09. — Rediguje: Ing. Zdeněk Šetina.

„Liba“ síťová dvoulampovka

za Kč 666·60 (včetně lamp) i méně.

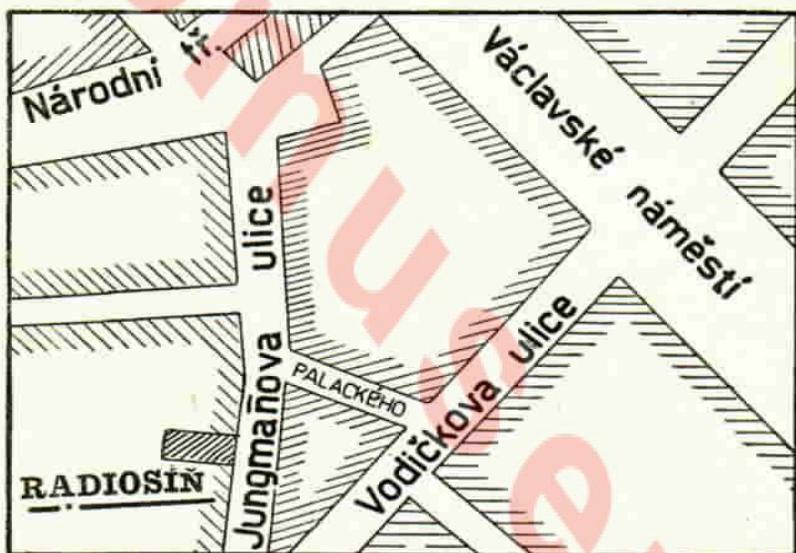
IV. vydání.

Cena Kč 7·50.

Předváděcí RADIOSÍŇ

Vstup volný!

Amatéři naleznou v naší „Radiosíni“ jistě to, co marně jinde hledají. Totiž nejen popis a sliby, ale hlavní věc — skutek — t. j. předvedení. Vše, co v Domácím Radiokonstruktéru jest popsáno, počínaje 1. číslem VI. ročníku, naleznete v naší radiosíni vystaveno a s největší ochotou se Vám nezávazně předvede a vysvětlí.

Radiosíň nachází se v domě, kde nalézá se také obchod uvedené firmy. Projdete průjezdem domu a vejlete do přízemní budovy ve dvoře. Nápisy „Radiosíň“ Vás povedou. Radiosíň jest otevřena od 9 do 12 hod. pol. a od 2 do 7 hod. več., ve svátek od 9 do 12 hod. pol. Tamtéž Vám předvedeme nejen stroje amatérské, ale též tovární všech běžných značek. Můžete si zde poslechnouti nejnovější modely firem Philips, Telefunken, Loewe, Modrý bod, Orion, Mende a t. d.

RADIO-FLOS, (dříve SUPER-RADIO-FLOS).

speciální obchod radiopotrěbami a vydavatelství Domácího Radiokonstruktéra a Knižnice Domácího Radiokonstruktéra,

PRAHA II., Jungmannova třída č. 19. — Telefon 376-09.

Knižnice Domácího Radiokonstruktéra

Nákladem fy: RADIO-FLOS, (dříve Super-Radio-Flos). Speciální obchod radio-potřebami. Praha II., Jungmannova 19. Tel. 376-09. Rediguje: Ing. Zdeněk Šetina.

Předmluva ke 4. vydání „Líby“ (8.001.—11.000. výtisk).

Budeme struční. Dvoulampovka Líba se dočkala IV. vydání, což značí, že 8.000 popisů jest v rukou amatérů (I. vydání 2.000 výtisků, II. vydání 3.000, III. vydání 3.000 výtisků). Při tom nečiníme tomuto stroji reklamu žádnou nebo téměř žádnou. Těší-li se dvoulampovka „Líba“ takové oblibě a není-li příčinou této obliby ani cena (jsou vydány popisy mnohem levnějších dvoulampovek, než jest „Líba“), ani reklama, musí to býti jen dobrá vnitřní hodnota a dobrý výkon této dvoulampovky, který jí přinesl takové rozšíření. Že tomu tak je, dotvrzují nejen dobré zprávy, ale i dopisy, které od svých zákazníků dostáváme.

Ctvrté vydání představuje „Líbu“ ve dvojí úpravě. V prvé bez odladovače, pro posluchače vzdálené od jakékoli silné vysílačky, v druhé úpravě s odladovačem, který má veliký význam pro ty, kdož nemohou dobře odladiti místní vysílačky, t. j. pro amatéry v blízkosti Prahy, Liblic, Brna, Mor. Ostravy atd.

V tomto vydání uvádíme - na rozdíl od vydání dřívějších - součásti naprosto nejlepší, takže jsme o něco málo překročili cenu dříve uvedenou Kč 666·60. Doufáme však, že amatér vždy rád uvítá toto zlepšení, jelikož výkon a spolehlivost stanice jsou mnohem lepší. Těm pak, kteří si chtějí pořídit stanici levněji, doporučujeme, aby se s námi poradili, dříve než podobný krok podniknou, jelikož by možná něco málo ušetřili, ale pak v krátké době několikrát tolik zaplatili.

Jsme plně přesvědčeni, že nikdo nebude litovati, rozhodne-li se pro stavbu „Líby“. Bude mítí přijimač výborný a v každém směru vyhovující.

Vydavatelství Domácího Radiokonstruktéra
(majitel fa RADIO-FLOS, dříve Super-Radio-Flos),
Praha II., Jungmannova tř. č. 19.
Telefon 376-09.

Sítová dvoulampovka „Líba“

Dvoulampovka „Líba“ je zde popisována tak, že je možno si ji sestaviti:

- a) pro příjem středních a dlouhých vln,
- b) s normální koncovou lampou,
- c) s lampou trojmřížkovou,
- d) i pro přenos gramofonový,
- e) bez odlad'ovače neb s odlad'ovačem.

Je již vydáno mnoho popisů různých dvoulampovek na baterie a na síť. Sami jsme vydali také již dvě dvoulampovky, a to dvoulampový „Reinartz“, který snad do dneška těší se zvláštní oblibě, jak soudíme ze stálých poptávek, a kromě něho pak jsme ještě vydali síťovou dvoulampovku „Liliput“, která však byla spíše třílampovkou, neboť měla jeden vysokofrekventní stupeň, krystalovou detekci a jeden stupeň nízké frekvence. Popisy obou těchto přijimačů jsou již vyprodány, z čehož usuzujeme, že dvoulampovky vzhledem ke své levné ceně a poměrně velikému výkonu těší se stále co největší oblibě.

Dvoulampový přijimač, který jsme nazvali „Líba“ po roztomilém děvčátku, (které si jej prostě přivlastnilo, jakmile jej vidělo, aniž bychom mohli do dnešního dne si vysvětliti důvod této obliby), je konstruován na tomto podkladě:

K jeho sestavení můžete použíti jakýchkoliv součástí. Máte-li starou bateriovou stanici, stačí ji rozebrati a použíti z ní otočného kondensátoru, fixních kondensátorů, n. f. transformátoru, mřížkového okruhu, lampových spodků, po případě i ebonitu a, stačí-li rozměry, i základního prkénka. Nových věcí nemusíte mnoho doplňovati, snad jen k eliminátoru.

Staré lampy na baterie zužitkujeme všechny. Koncovou lampa B 405 (nebo jinou koncovou lampa, která byla ve starém přijimači) dáme přímo do přijimače zase jako koncovou lampa, starou detekční lampa a vůbec všechny ostatní zužitkujeme za usměrňovací lampa. Potřebujeme si tedy opatřiti nutně jen jednu nepřímo žhavenou lampa na střídavý proud pro detekci.

A i kdybychom neměli žádných starých součástí, stačí si uvědomiti, že náklad na všechny součásti přijimače „Líby“ s lampami i s usměrňovací lampou činí pouhých Kč 666.60, tedy poměrně zcela malou částku, máme-li na mysl cenu podobných přijimačů a získáme dobrý přijimač, spolehlivý, dostatečně selektivní. Jeho předností je zvláště neobvyčejně čistá a silná reprodukce, a to jak místní vysílací stanice, tak i stanic zájazdů.

Kdo slyšel tento přijimač, každému se líbil a každý byl překvapen právě již uvedenou čistotou reprodukce.

Doufáme, že dvoulampovka „Líba“ bude se líbit každému, kdo se pro ni rozhodne, a že s ní bude úplně spokojen.

Nebylo by správné domnívati se, že nízká cena tohoto přijimače je jeho hodnotě na úkor. Stejně také ne to, že lze použíti i starých, třebas již odložených součástí pro jeho sestavení. Každý ví, že tyto staré součásti mohou být též dobré, a jest to právě dobrá vlastnost tato naprostá jednoduchost tohoto přijimače, umožňující, že lze až na malé výjimky použíti zmíněných součástí, kterých má každý obvykle doma tolik, že si s nimi neví rady. Nu, a zde dáváme vhodnou příležitost k jich dobrému upotřebení.

Součásti, které my uvádíme, jsou po stránce provedení bezvadné, tak na př.: otočný kondensátor, variokupler, lampa E 438, B 409, T 1802, transformátor eliminátoru i blokovací kondensátory jsou vesměs součásti pravotřídní.

Jsme přesvědčeni, že každý, kdo si tento aparát postaví, bude nejen spokojen, ale překvapen jeho výkonností a čistou reprodukcí.

Přejeme mnoho zdaru!

„Líba“ bez odladovače

Schema.

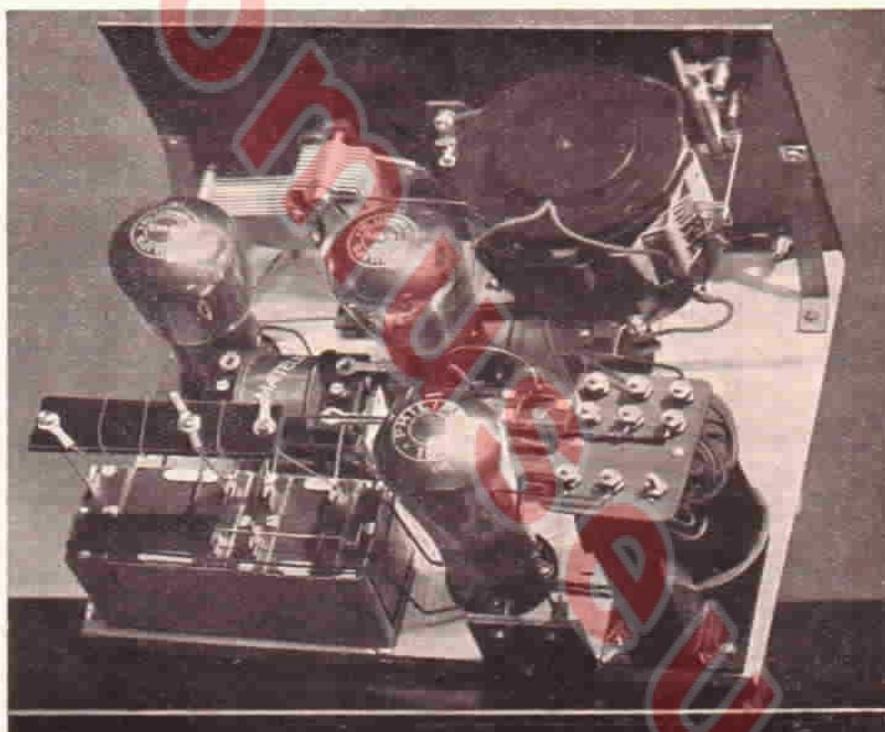
Schematické zapojení siťové dvoulampovky „Líba“ uvádíme v obr. 1.

Jak vidíme, je k dvoulampovému přijímači připojen již B-eliminátor, jehož zapojení je upraveno s ohledem na povahu naší dvoulampovky.

Antenní proud vedeme přes kondensátor C_1 , který není vždy nutný a má význam jen pro delší anteny nebo přímo, do antenní cívky L_1 , a to do některého je-

docílilo se teprve správného účinku na dlouhých vlnách. Cívku L_1 při příjmu krátkých vln nevypínáme, jelikož to není nutné.

Ladění provádí se otočným kondensátorem C_2 . Kondensátor C_3 spolu s odporem R_1 , slouží k mřížkové detekci. Detekční lampa V_1 je, jak jest zřejmě z název samostatné katody, lampa pro střídavý proud nepřímo žhavená. Užíváme lampy Snožičkové (katoda je u ní při-

Dvoulampovka „Líba“ bez odladovače.

jiho vývodu, který si zkusmo nalezneme podle našich požadavků na sílu a selektivitu. Cívka L_1 je spojena s cívkou reakční L_2 (pohyblivou vůči prvé antenní L_1) v jeden kupler.

Pro příjem dlouhých vln přidali jsme ke kupleru prodlužovací cívku L_3 , kterou při příjmu krátkých vln spojujeme na krátko vypinačem V . Aby potom zpětná vazba dobře působila, bylo nutno přidat k prodlužovací cívce cívku L_4 , zapojenou v serii se zpětnovazební cívkou L_2 . Tím

pojena na pátu střední nožičku) vzhledem k tomu, že montáž je nejsnazší a výměna lampy je jednoduchá. (Vedle pětnožičkové typy lampy je lampa čtyřnožičková s postranním šroubkem, k němuž je připojena katoda.)

Cívka L_2 , jak zmíněno, je reakční cívka, a regulujeme reakci pootočením této cívky vzhledem k cívce antenní L_1 . Kondensátor C_4 shuntuje primár nízkofrekvenčního transformátoru Tr_1 a usnadňuje nasazení reakčních kmitů. Je naprosto

nutný. Zapojení nízkofrekventního transformátoru se neliší nijak od obvyklého zapojení.

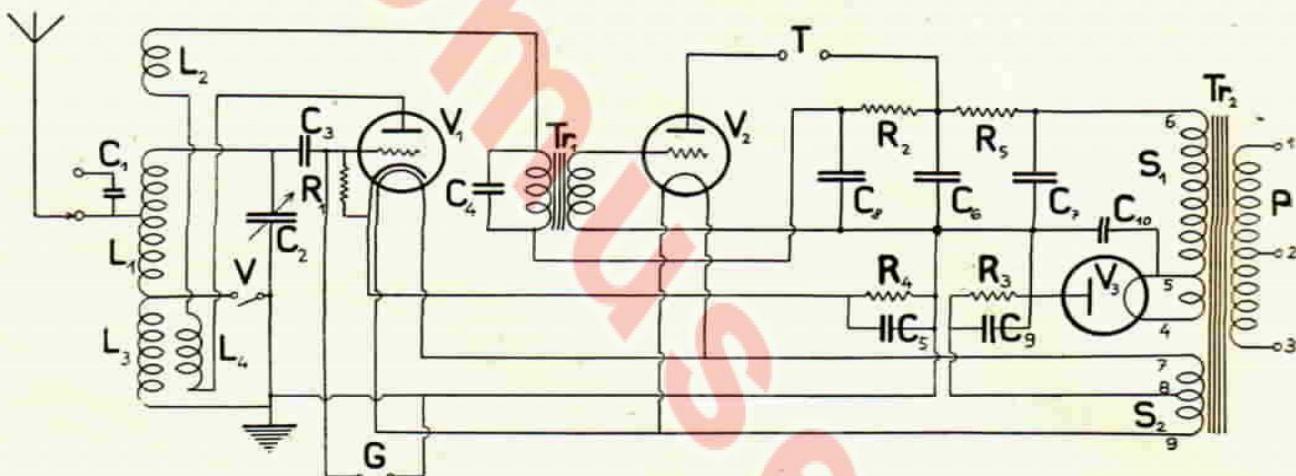
Koncová nízkofrekventní lampa V_2 (máme zde pouze jeden stupeň nízké frekvence, jak je obvyklé u síťových přijimačů) je normální koncová lampa, táz, jaké jinak užíváme na přijimačích se žhavením z akumulátoru. Tedy lampa je přímo žhavena stříd. proudem z transformátoru.

Žhavení obou těchto lamp V_1 a V_2 obstarává sekundární vinutí S_2 síťového transformátoru Tr_2 (2×2 volty).

Primár síťového transformátoru jest možno zapojiti na 120 nebo 220 voltů. Pro získání anodového proudu slouží se-

cové lampy V_2 . Pro detekci snižujeme výsledné napětí odporem R_2 (30.000 ohmů). Odpor jest shuntován kondensátorem C_5 . —pól připojujeme ke středu žhavicího vinutí pro lampy přijimače S_2 přes odpor R_3 (800—1.000 ohmů) překlenutý kondensátorem C_9 . Tím získáme rozdíl napětí asi 15 voltů, kterého používáme na předpětí pro koncovou nízkofrekventní lampa V_2 (proto —pól samotného B-eliminátoru za filtrem je zapojen na sekundár S nízkofrekventního transformátoru Tr_1 .

Gramofonovou přenosku zapojujeme na svorky G mezi mřížku a katodu detekční lampy, při čemž zde zároveň umístíme mřížkové předpětí. Zapojení jest rovněž patrné z obr. 1. Mřížkové předpětí získá-

Or. 1. Schema 2lampovky „Liby“ pro krátké i dlouhé vlny a pro gramofonový přenos.

kundární vinutí S_1 , které se skládá ze dvou částí: 4 voltů pro žhavení usměrňovací lampy V_3 a 220 voltů jako pokračování prve části pro získání potřebného napětí k usměrnění a k filtrování.

Aby usměrňovací lampa V_3 nepůsobila vrčivě na lampa detekční, zapojujeme mezi vlákno a anodu této lampa blokovací kondensátor C_{10} .

Na anodě usměrňovací lampy V_3 dostáváme —pól, +pól je na konci vinutí S_1 (220 voltů). Kondensátor C_7 (2 MF), zapojený mezi + a —pól, je první část filtru, k němuž patří dále odpor R_5 a druhý kondensátor C_6 (4 MF). Proud filtrem vyrovnaný, bez pulsací, vedeme +pólem do zdírky telefonní a dále na anodu kon-

váme odporem R_4 , zapojeným do anodového proudu detekční lampy. Zároveň tento odpor blokujeme kondensátorem C_5 . Pro regulaci síly jest nutno zapojiti před přístroj zvláštní regulátor neb regulovati sílu různou silou gramofonové jehly.

P o z n.: Za usměrňovací lampa V_3 můžeme použíti obyčejné staré lampy z přijimače (ovšem lampy, která má ještě dostatečnou emisi). V tomto případě spojí se mřížka lampy s anodou. Na plánu přijimače obr. č. 3 je toto spojení u lampového podstavce V_3 již provedeno. Zůstává i při použití usměrňovací lampy Philips T 1802, poněvadž tato lampa má jen tři nožičky, 2 vláknové a anodovou.

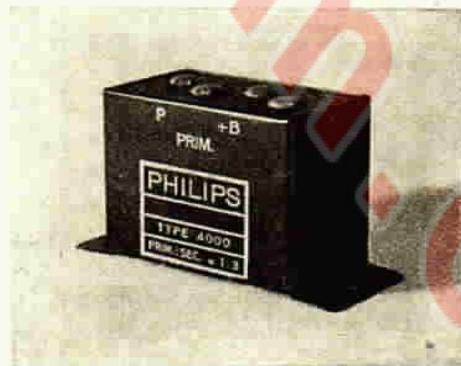
Hodnoty součástí užitých v přijimači „Líba“

L_1	= fixní vinutí variokupleru.	C_{10}	= fixní blok. kondensátor 2×0.1 zapojený jako 0.05 MF.
L_2	= otočné vinutí variokupleru.	R_1	= odpor 2 megohmy (mřížkový).
L_3	= prodlužovací cívka kupleru.	R_2	= odpor 30.000 ohmů.
L_4	= zpětnovazební cívka kupleru pro dlouhé vlny.	R_3	= odpor 800 až 1000 ohmů.
C_1	= fixní kondensátor 100—200 cm.	R_4	= odpor 800 ohmů.
C_2	= otočný vzdušný kondensátor 450 cm.	R_5	= odpor 5000 ohmů.
C_3	= fixní kondensátor 250 cm (mřížkový).	Tr_1	= nízkofrekv. transformátor 1:3.
C_4	= fixní kondensátor 300 cm (reakční).	Tr_2	= síťový transformátor.
C_5	= fixní kondensátor 1 MF.	V_1	= detekční lampa (na př. E 438).
C_6	= fixní blok. kondensátor 4 MF.	V_2	= koncová lampa (na př. B 409).
C_7	= fixní blok. kondensátor 2 MF.	V_3	= usměrňovací lampa (na příklad T 1802).
C_8, C_9	= fixní blokovací kondensátory po 1 MF.	T	= vývody pro připojení amplionu.
		G	= vývody pro připojení gramofonové přenosky.

Seznam a ceník součástí přijimače „Líba“

(bez gramofonového přenosu).

1 pertinaxová deska 25×15 cm, 3 mm silná	Kč 9.60	1 stínící plech	Kč 4.50
1 základní prkénko 25×20 cm	Kč 7.—	5 metrů montážního drátu . .	Kč 5.—
1 otočný kondensátor vzdušný 500 cm	Kč 40.—	Celkový náklad na součásti	Kč 444.90
1 speciální kupler na krátké a dlouhé vlny	Kč 49.50		
1 spinač	Kč 5.—		
5 telefonních zdírek	Kč 3.—		
1 knoflík 80 mm v průměru se stupnicí	Kč 8.—	P o tř e b n é l a m p y:	
1 knoflík malý	Kč 4.—	1 lampa detekční E 438	Kč 120.—
1 lampový spodek 5nožičkový .	Kč 5.50	1 lampa koncová B 409	Kč 90.—
2 lampové spodky 4nožičkové .	Kč 9.—	1 lampa usměrňovací 1802	Kč 80.—
1 blokovací kondensátor 4 MF 500 V	Kč 28.50	Celkem náklad na lampy .	Kč 290.—
1 blokovací kondensátor 2 MF 700 V	Kč 18.50	K tomu obnos na součásti . .	Kč 444.90
2 blokovací kondensátory 1 MF 500 V	Kč 23.—	Celkem náklad na součásti i s lampami . .	734.90
1 blokovací kondensátor 2×0.1 MF 700 V	Kč 12.—		
1 nízkofrekventní transformátor „Philips“	Kč 90.—		
1 transformátor síťový „Líba“	Kč 75.—		
1 fixní kondensátor 100 cm . .	Kč 5.—		
1 fixní kondensátor 200 cm . .	Kč 5.30		
1 fixní kondensátor 300 cm . .	Kč 5.50		
1 odpor 800 ohmů	Kč 11.—		
1 odpor 5.000 ohmů	Kč 11.—		
1 odpor 30.000 ohmů	Kč 5.—		
1 odpor 2 megohmy	Kč 5.—		

Nízkofrekvenční transformátor Philips.

Pro přenos gramofonové hudby jest třeba:

1 blokovací kondensátor 1 MF	
500 V	Kč 11.50
1 odpor 800 ohmů	Kč 11.—
2 telefonní zdířky	Kč 1.20
Celkem více o	Kč 23.70

Vkusnou dřevěnou skřínku na tento přístroj, ořechovou, pečlivě leštěnou, můžete dostati za Kč 105.—

Veškeré zde uvedené součásti dostanete v pečlivém provedení pro tento přístroj přizpůsobené u fy:

RADIO-FLOS,

Praha II., Jungmannova tř. 19.
Telefon 37609.

Rozbor použitých součástí a další úspory a zlepšení

Máme-li doma ebonitovou desku ze starého aparátu, nebo základní prkénko, můžeme i této součásti použít. Otvory v ebonitu zalepíme chatteringtem, do starých otvorů v prkénku zatlučeme dřevěné količky a seřízneme přečnívající část, skelným papírem pak prkénko očistíme a vyhladíme.

O t o č n ý k o n d e n s á t o r: Volili jsme velmi dobrou značku a při tom levný typ kondensátoru, též vhodně malý. Kdo má svůj kondensátor (500 cm), použije jej přirozeně, ovšem musí celní desku nebo základní prkénko příslušně zvětšiti, jestliže kondensátor jest větší a nevezde se do vykreslené velikosti přijmače.

Užijeme-li staršího otočného kondensátoru, musí mít bezvadný chod. Jednak jeho ložiska nesmí mít vůli, jednak jeho desky se nesmí při otáčení dotýkat.

Variokupler doporučujeme koupiti hotový. Je pracný a cena jeho není vysoká. Kromě toho jest to výrobek naprosto speciální, který jest přesně vyzkoušen. Kondensátory fixní možno použiti v běžném provedení, máme-li potřebné kapacity (100, 250, 300 cm).

Mřížkový odpor v hodnotě 2 megohmů může být též jakýkoliv jiný.

Lampové podstavce čtyřnožičkové mohou se vyjmouti ze starého přijimače, jeden podstavec pětinožičkový nutno přikoupiti.

Zdířky jsou obyčejné, niklované.

Nízkofrekventní transformátor může být kterékoliv značky, nejlépe s poměrem vinutí 1:3, aby se hodil také pro případ, že bychom použili pentody (trojmřížkové lampy).

Síťový transformátor je speciálni a nutno jej koupiti.

L a m p y: Lampu E 438 nutno koupiti. Koncovou lampa B 409 nalezneme dnes téměř u každého přijimače.

U s m ě r n o v a c í l a m p u T 1802 (resp. staré označení T 1800) můžeme nahraditi jakoukoliv starou lampa (ovšem nespálenou a s dostatečnou emisí) na baterie ze starého přijimače. Nevydrží ovšem tolik jako usměrnovací lampa, ale přes to využijeme dobře starých lamp na baterie, kterých bychom jinak vůbec neužili.

Když spočteme, které součásti máme doma a kterých můžeme použiti, když odečteme jejich cenu, uvedenou v seznamu, vidíme, že dvoulampovka „Liba“ je jeden z nejlevnějších přijimačů vůbec.

Tím jsme vyčerpali vše, co by přijimač mohlo učiniti universálním. Ke všem uvedeným dodatkům možno se rozhodnouti i později, neboť změny nevyžadují leč malých úprav.

Sestavení přijimače

Přední deska. Zhotovíme ji ze 3 mm silného pertinaxu velikosti 250×150 mm. Kraje desky připilujeme do pravého úhlu a začistíme případně smirkovým papírem. Dále na ní naznačíme středy otvo-

rů pro připevnění jednotlivých součástí. Umístění otvorů na přední desce jest znázorněno na obr. 2. Jest to otvor pro připevnění kondensátoru C₂, dále otvor pro osu kupleru a pro jeho šroubky připev-

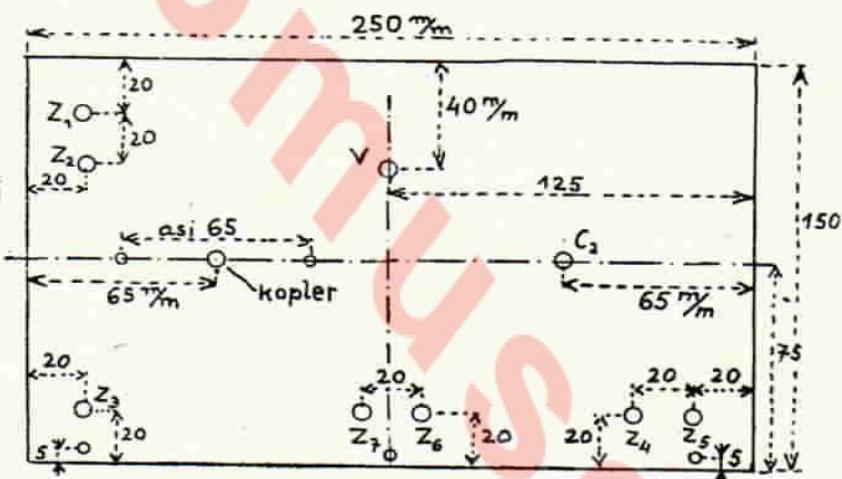
řnovací, další otvory pro upevnění zdírek, a to dvě pro připojení antény Z_1 a Z_2 , jedna pro připojení země Z_3 a dvě pro připojení amplionu Z_4 a Z_5 . V případě, že chceme užít přijímače též pro přenos gramofonové hudby, vyvrátáme též dva otvory pro zdírky pro připojení gramofonové přenosky Z_6 a Z_7 . Při užití kupleru na dlouhé vlny vyvrátáme též otvor pro vypinač, jinž přepínáme vlnový rozsah.

Nechceme-li jednotlivé otvory odměřovat, můžeme užítí stavebního plánu obr. 3., kde je přední deska s namontovanými součástmi zobrazena ze zadu, a to ve skutečné velikosti. Můžeme tedy přiložiti tu to část plánu na zadní nelesklou stranu přední desky a středy otvorů prostě ně-

K správnému natočení jednotlivých součástí nám slouží stavební plán obr. 3.

Dále připevníme veškeré součásti na desku základní. Nejdříve připevníme blokovací kondensátory C_6 až C_{10} , těsně vedle sebe k pravému zadnímu okraji desky. K levému zadnímu okraji připevníme pak síťový transformátor. Uprostřed mezi bloky a transformátorem umístíme potom spodek pro usměrňovací lampa V_2 .

Potom naznačíme si středy lampových spodků V_1 a V_2 a tyto správně natočené namontujeme. Pro natočení spodků jest směrodatné rozmištění lampových dotyků v středu spodku. Je-li vývod středního dotyku na druhé straně od zdírky A než v pláně naznačeno, nevadí to v celkové

Obr. 2. Vrtání panelu pro „Libu“ bez odlad'ovače.

jakou ostrou jehlou nebo šídlem odpíchati. Tím si značení značně ulehčíme.

Též vyvrátme 3 otvory pro připevnění přední desky k základnímu prkénku. Dva budou ve vzdálenosti 20 mm od krajů, třetí uprostřed desky. Všechny tři jsou umístěny 5 mm od dolního okraje. Velikost otvorů určíme podle užitých součástí.

Základní prkénko je velikosti 250×200 mm a je 10 mm silné. Zhotovíme je buď z tvrdého dřeva nebo z překližky.

Do navrstaných otvorů na přední desce upevníme nejdříve zdírky Z_1 až Z_5 , eventuálně Z_6 a Z_7 pro gramofonový přenos, a vypinač V k přepínání vlnového pásmá. Poté připevníme otočný kondensátor C_2 a na konec kupler, abychom jej nepoškodili při připevňování zdírek a pod.

funkcií přijímače, zapojíme-li pak střední nožku na správné spoje.

Další prací je upevnění nízkofrekvenčního transformátoru Tr. Máme-li snad transformátor jiné značky, než je na plánu naznačen, natočíme transformátor tak, aby spoj č. 14 byla co neikratší.

Fixní kondensátory C_3 a C_4 není třeba připevňovat, jelikož stačí jich upevnění pomocí spojů. Totéž platí o odporech.

Pro přenos gramofonový přípevníme pak kondensátor C s odporem R.

Tím by byla skončena montáž součástí na základní desce.

Před spojováním součástí připravíme si jednotlivé potřeby. Nejdříve narovnáme si montážní drát. To provedeme nejlépe tím, že jej připevníme jedním koncem bud' ve svěráku nebo otočíme kolem ně-

jakého pevného předmětu, a druhý konec vezmeme do klesti a tahem hledíme drát trochu vytáhnout. Tím se drát úplně narovná. Přijimač montovaný takovým drátem, vyjímá se pak mnohem lépe, než jsou-li spoje všelijak pokroucené.

Dále pak připravíme si nástroje. Jsou

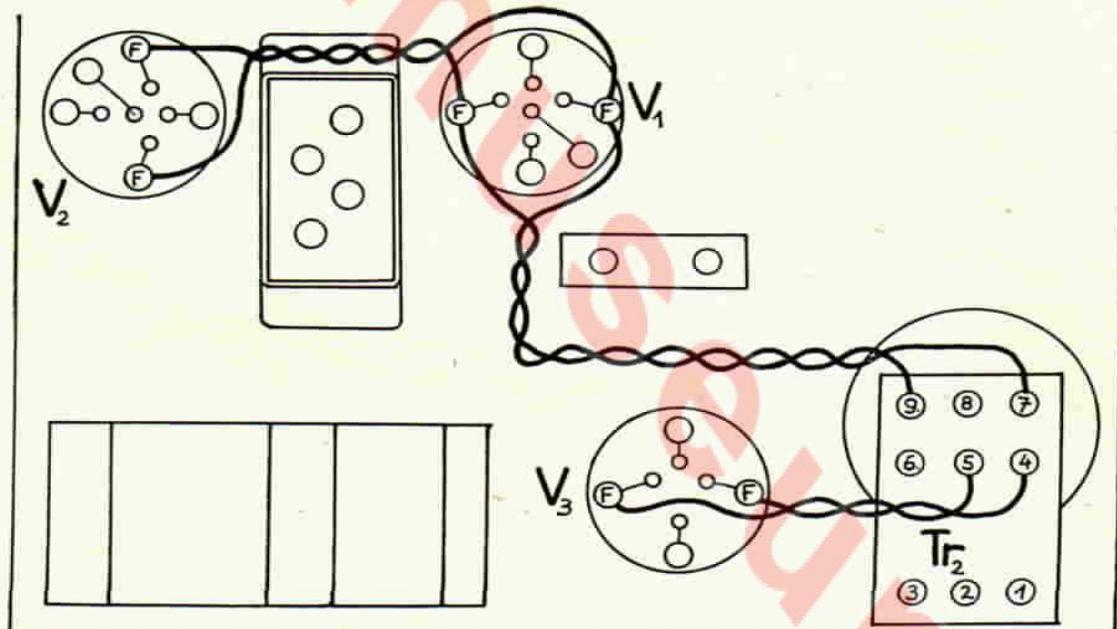
to: šroubovák, klestičky s kulatými čelistmi pro dělání oček na montážním drátku, nějaký starý nůž na odisolování montážního drátku, klestičky s plochými čelistmi na utahování matiček, páječku čili letovací kulmu — chceme-li pájiti cín, pájeci pastu atd.

Montáž spojů

Zapojení zde popisované a na stavebním plánu obr. 3. znázorněné, jest na krátké i dlouhé vlny i pro přenos gramofonový. Činíme tak proto, že dnes každý moderní přístroj jest témoto vymožeností opatřen jakožto běžnou věcí. Konečně každý amatér postupem doby si možná opatrí gramofonovou přenosku a zmodernuje si svůj gramofon, nebo si opatrí stroj nový. Zapojení bez gramofonového

základní a spoje dokončíme. Tímto postupem montáže si práci značně zjednodušíme, jelikož máme pohodlný přístup k jednotlivým součástem.

Nejprve provedeme spoje žhavicí. Dva isolované montážní dráty zkroutíme a touto dvojicí drátků montujeme. Jsou to spoje naznačené na obr. 4. Vedou od svorek 4 a 5 síťového transformátoru ke svorkám F lampy V_1 a od svorek 7 a 9 téhož trans-

Obr. 4. Spoje žhavicí „Liby“ bez odlad'ovače.

přenosu jest uvedeno dále v příslušném odstavci.

Při montáži spojů postupujeme tak, že nejprve provedeme spoje na přední desce, které nesouvisí se základní deskou, a podobně spoje na základní desce, které nesouvisí s přední deskou. Při tom ještě nemáme přední desku k základní desce přišroubovanou. Poté připravíme si spoje, které vedou od základní desky k přední. Potom přední desku připevníme k zá-

formátoru ke svorkám F lamp V_1 a V_2 . Tyto spoje ve stavebním plánu obr. 3. nejsou naznačeny.

Při kroucení drátků musíme dát pozor, abyhom nepoškodili jejich isolaci.

Spojování součástí jest snadné, neboť jednotlivé spoje jsou očíslovány, shodně v popise i ve stavebním plánu obr. 3. Můžeme tedy každou spoj dobře podle popisu sledovati ve stavebním plánu, což jest zvláště pro úplné začátečníky dobrou

pomůckou. Nejprve provedeme spoje na přední desce.

1. spoj vede od antenní zdířky Z_1 ke svorce I. kondensátoru C_1 .

2. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_1 ke zdířce Z_2 a odtud k odbočce na kupleru. Nejlepší výsledky se nám na normální venkovské anteně jevily na druhé odbočce shora. Pro menší antenu je lépe spoj č. 2 vésti k odbočce dolejší.

3. spoj vede od upevnovacího šroubku II. kupleru (šroubku, kterým jest kupler připevněn k přední desce) ke svorce b vypinače V. Zároveň sem připojíme neoznačený kablík IV. cívky L_3 .

4. spoj vede od svorky a vypinače V k rotoru R otočného kondensátoru C_2 . Ke svorce a vypinače připojíme zároveň kablík III. od cívky L_3 , označený kouskem isolaci trubičky. Od svorky R kondensátoru C_2 pokračuje pak spoj č. 4 ke zdířce Z_7 a odtud ke zdířce Z_3 .

5. spoj vede od statoru kondensátoru C_2 ke svorce I. kupleru. Tuto spoj provedeme částečně ohnutou k přední desce, aby nám pak při sestavení nebránila zanutí lampy V_1 .

Tím jsme prozatím skončili spoje na přední desce. Další spoje jsou na desce základní.

Spoje č. 6 a 7 jsou proti III. vydání vycházeny.

8. spoj vede od svorky G lampy V_3 ke svorce A též lampy a odtud ke svorkám I. kondensátorů C_{10} , C_5 , C_6 , C_7 a C_8 .

9. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_{10} ke svorce F lampy V_3 .

10. spoj vede od svorky —C nízkofrekvenčního transformátoru Tr_1 , ke spoji č. 8.

11. spoj vede od svorky 6 síť. transformátoru Tr_2 ke svorce II. kondensátoru C_7 .

12. spoj vede od svorky 8 transformátoru Tr_2 ke svorce II. kondensátoru C_9 . Zároveň ke svorkám I. a II. kondensátoru C_9 připevníme nebo připájíme konec odporu R_3 .

13. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_6 ke svorce +B koncové lampy V_2 .

14. spoj vede od svorky G nízkofrekvenčního transformátoru Tr_1 ke svorce G lampy koncové V_2 .

15. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_8 ke svorce +B nízkofrekvenčního

transformátoru Tr_1 a odtud ke svorce II. kondensátoru C_4 .

16. spoj vede od svorky A transformátoru Tr_1 ke svorce I. kondensátoru C_4 .

Na další spoje 17 až 19 zavěsimy odpory R_2 a R_5 .

17. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_8 ke svorce I. odporu R_2 .

18. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_6 ke svorkám II. odpornu R_2 a R_5 .

19. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_7 ke svorce I. odporu R_5 .

20. spoj vede od mřížky G lampy V_1 ke svorkám I. kondensátoru C_3 a odporu R_1 .

21. spoj vede od spoje 8 ke svorce I. kondensátoru C_5 . Zároveň sem přichytíme jeden konec odporu R_4 .

Spoj č. 22 jest proti III. vydání vycházeny.

23. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_5 ke svorce II. odporu R_1 .

Zároveň ke svorce II. kondensátoru C_5 připojíme volný konec odporu R_4 .

24. spoj vede od střední nožky K lampy V_1 ke spoji 23.

Další spoje č. 25 až 28 jdou již k přední desce. Můžeme je však připojiti na základním prkénku, jejich délku pak upravit, a po přišroubování přední desky k základnímu prkénku spoje připojíme ke zdířkám Z_4 až Z_7 .

25. spoj vede od anody A lampy V_2 ke zdířce amplionové Z_5 .

26. spoj vede od střední nožky lampy V_2 označené +B ke zdířce amplionu Z_4 .

27. spoj vede od svorky I. kondensátoru C_3 ke zdířce gramofonové Z_6 .

28. spoj vede od svorky I. kondensátoru C_5 ke zdířce gramofonové Z_7 . Po provedení těchto spojů a přišroubování přední desky k základnímu prkénku provedeme spoje další.

29. spoj vede od svorky II. kondensátoru C_3 ke statoru S ladícího kondensátoru C_2 .

30. spoj vede od anody A lampy V_1 ke svorce VI. kupleru.

31. spoj vede od spoje 16 — svorky A nízkofrekvenčního transformátoru Tr_1 — ke svorce V. kupleru.

Na konec připojíme ještě síťovou šnůru ke svorkám síťového transformátoru. Jeden pól připojíme ke svorce č. 3, druhý pól podle síťového napětí. Máme-li 120 voltů, na svorku č. 2, máme-li 220 voltů, na svorku č. 1. Tím bychom měli přijímač zapojený.

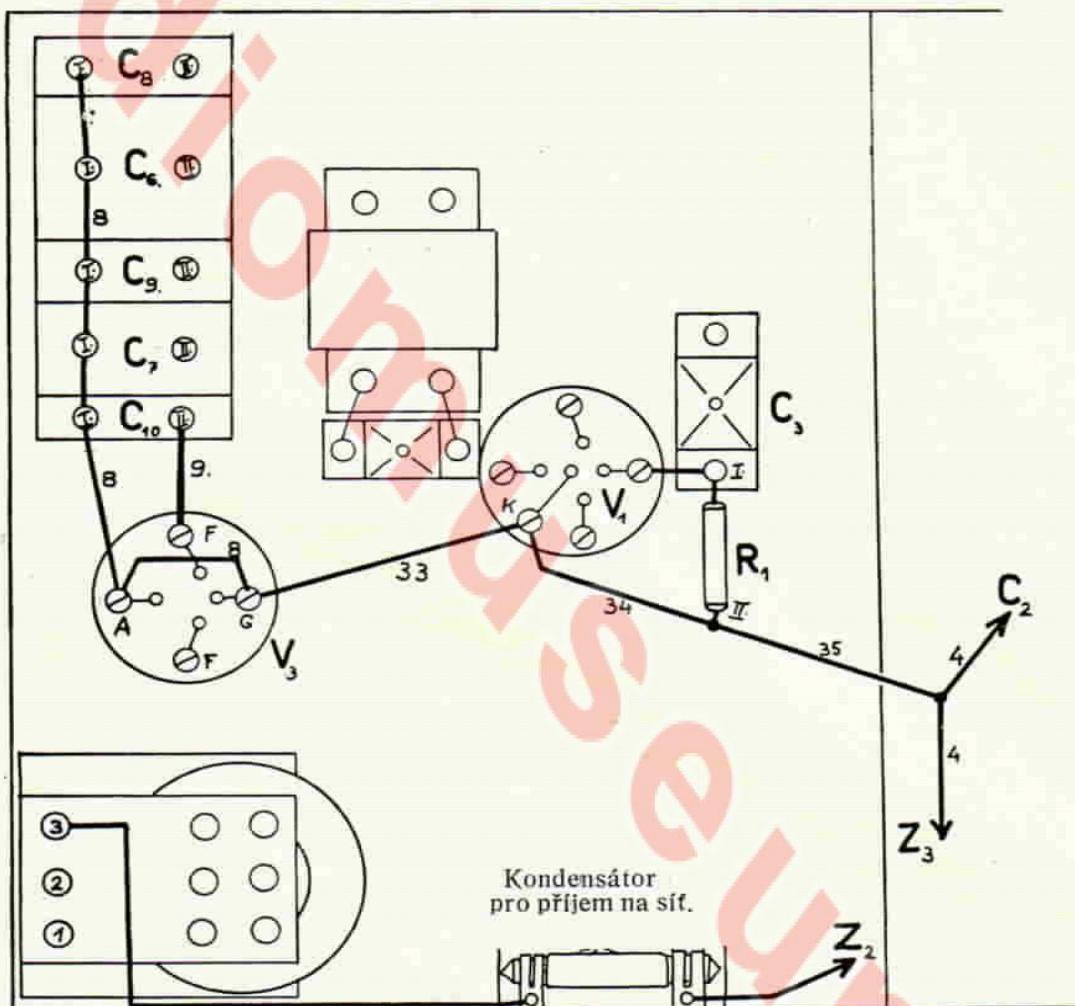
Změny v zapojení

Zapojení bez gramofonového přenosu.

V předešlém popisu podle plánu obr. 3 vynescháme spoje č. 21 až 24, 27 a 28. Zároveň odpadají zdírky Z_6 a Z_7 na přední desce. Správné doplnění provedeme pak

Změna při užití trojmřížkové lampy.

Užijeme-li v našem aparátě trojmřížkové lampy, jest nutno na zdírky amplionu Z_4 a Z_5 zapojiti fixní kondensátor 5000 cm. Jelikož se zde vyskytuji dosti značná

Obr. 5. Zapojení „Liby“ bez gramofonového přenosu.

několika spojů, jež jsou znázorněny na obr. 5.

33. spoj vede od svorky G lampy V_3 ke katodě K lampy V_1 .

34. spoj vede od katody K lampy V_1 ke svorce II. odporu R_1 .

35. spoj vede od svorky II. odporu R_1 ke spoji 4 nebo k zemní zdířce Z_3 .

napětí, je nutno užít kondensátoru pravděpodobnějšího. Doporučujeme pro tento případ užít kondensátoru Dralowid. Jinak není na přijimači třeba ničeho měnit, neboť je již v plánu uveden pětinožíčkový spodek pro tuto lampu. Kupujeme-li tedy novou lampa, zakoupíme 5nožíčkovou. Máme-li starší lampa s postranním šroubkem, připojíme tento šroubek kablikem ke svorce $+B$ lampového spodku.

Osazení „Líby lampami“

Na detekčním stupni užijeme lampy Philips E 438 neb Telefunken REN 1004. V případě, že snad máme jinou lampa a chceme ji využít, můžeme zde užít i jiných typů, jako na př. E 415, E 424, REN 804, REN 904, REN 1104 atd. Nejlepšího výkonu však dosáhneme s lampou E 438.

Koncovou lampa užijeme B 409. Tato jest neobyčejně výkonná a dává velmi hodnotu reprodukci. Stejně dobrá jest i Telefunken RE 134. Starších lamp, jako B 406, B 405 a j. můžeme rovněž užít, ovšem síla reprodukce jest menší.

Tomu, kdo chce docílit zvláště dobrého výkonu a při tom překvapující čistoty, doporučujeme, aby použil na koncovém stupni lampy B 443 (cena Kč 140.--). Zvláště kombinace této lampy s Philipsovým transformátorem dává výborné výsledky, jelikož transformátor je této lampě přizpůsoben. Cena přístroje se tím částečně zvýší, avšak milovník pravé a čisté hudby rád tento peníz obětuje.

Jest nutno ještě zdůraznit, že eminátor „Líby“ trojmřížkové lampě naprosto vyhovuje a dodává jí pro její funkci dostatečnou energii.

Jako usměrňovací používáme pak lampy 1802. Tato zde naprosto vyhovuje, neboť jest stavěna pro odběr stejnosměrného proudu 30 miliampér, což ani naše dvoulampovka nebere.

Náhrada lampy usměrňovací.

Jest faktum, že lampa usměrňovací dá se nahradit lampou přijímací. Proto také jsou svorky A a G lampy spodku lampy V₃ mezi sebou spojeny. Lampa přijímací, jíž zde chceme užít, musí mít však dostatečnou emisi, aby dala tak vysoké anodové napětí, které lampy v přístroji vyžadují. Nejlépe se k tomu účelu hodí nějaká lampa koncová, méně pak již lampy na první stupeň nízkofrekvenční. Lampy, které již v jiných přístrojích jako přijímací přestaly hráti, se však k tomuto účelu nehodí.

V případě, že takovou lampa máme, zjistíme, je-li skutečně dělana pro žhavení 4 volty. V případě, že jest to lampa starší, která snese pouze 3,5 voltu na žhavení, je nutno do žhavicího spoje této lampy zapojiti reostat. Se zapojením bude si pravděpodobně každý majitel starší lampy již věděti rady, pročež zvláštní schema též neuvedeme.

Nutno ještě podotknouti, že výsledky se spec. lampou usměrňovací jsou lepší co se týče čistoty zvláště při silnějším příjmu, a částečně je též příjem silnější. Také životní doba usměrňovací lampy 1802 jest daleko větší, než lampy přijímací. Uvádíme však přes tuto eventualitu pro amatéry, kteří chtějí starších lamp nějakým způsobem využít.

Zapojení a ladění

Před zapojením „Líby“ k síti doporučujeme každému, aby ještě jednou přehlédl veškeré spoje, nejlépe podle stavebního plánu, v pořadí číslování. Tak jest možno vyvarovati se chyby, kterou bychom jinak přehlédli. Připojíme ještě antenu do zdířky Z₂, zemi do zdířky Z₃, dále amplion do zdířek Z₄ a Z₅.

Lampy máme umístěny podle dřívějšího, t. j. lampa E 438 jako V₁, lampa B 409 jako V₂ a T 1802 jako V₃. Při tom dbáme, aby nožky byly správně umístěny v jednotlivých lamp. spodcích. Zvláště to platí o lampa T 1802, která má pouze tři nožky. Tuto zasuneme tak, že dvě nožky jsou připojeny k dotykům F, prostřední třetí pak k dotyku A.

Pak teprve jest možno síťovou zástrčku zasunouti do zásuvky a tím uvést „Líbu“

v chod. Pozor, aby síťový transformátor byl zapojen na to napětí, které má síť. Asi za tři čtvrti minuty po zapojení sítě můžeme započítí s laděním, které se zdaří ihned, je-li přijímač v pořádku.

L a d í s e:

Pravou stupnicí kondensátoru C₂ jednotlivé stanice, stupnicí variokupleru na levé straně přední desky síla přijímané stanice. Je to regulace t. zv. zpětné vazby čili reakce. Při ladění postupujeme takto: Počítáme reakčním knoflíkem levým tak, abychom byli téměř na hranici písání (je-li slyšet šumot, dále neotáčíme). Pak otáčíme pravou stupnicí kondensátoru, až nalezneme nějakou stanici. Potom snažíme se pomocí reakčního knoflíku zahycenou stanici zesílit. Opět hledíme ne-

překročiti hranici hvízdání. Jednak si tím příjem nezlepšíme, jednak bychom rušili sousedy. Sami za krátký čas poznáte, jak vás začátečník svým hvízdáním může rušit.

Rozsah krátkých vln dostaneme při zapnutém vypinači V. Při tom můžeme též si nařídit nejlepší odbočku na kupleru, vhodnou pro naši antenu. Je to odbočka připojená na spoj č. 2. Při posunutí odbočky dolů získáme větší sílu, ztratíme však na selektivitě. Naopak, při posunutí odbočky nahoru získáme větší selektivitu, ztratíme však něco na síle. Selektivitu na vlnách kolem 300 m získáme též zapojením do zdiřky Z₁.

Rozsah dlouhých vln dostaneme, jestliže vypinač V vypneme. Tu musíme si nařídit správně zpětnou vazbu. Tato dá se řídit kondensátorem C₄, a to

jeho velikosti. Normálně zde užíváme 150 až 500 cm. V případě, že by reakce na dlouhých vlnách působila stále, t. j. hvízdání se nedalo odstraniti otáčením reakčního knoflíku, jest třeba tento kondensátor zmenšiti. Naopak, kdyby reakce nasazovala špatně nebo vůbec ne, je nutné tento kondensátor zvětšiti.

Přenos gramofonové hudby. Přenosku gramofonovou zapojíme na zdířky Z₆ a Z₇, uprostřed čelní desky. Antena se odpojí, země však zůstává zapojena. Připojení k síti jest stejně. Sílu lze regulovati jednak silou gramofonové jehly, jednak zapojením zvláštního regulátoru, který se zapojí mezi přenosku a přijimač.

Chceme-li příjem nebo přenos ukončiti, odpojíme prostě „Líbu“ od sítě vytažením zástrčky ze zásuvky.

Hledání chyb a závad

Pracuje-li se pečlivě podle návodu a použije se dobrých součástek, bude jistě přijimač v pořádku a bude fungovati ihned při prvém zapojení.

Kdyby však mimo nadání nefungoval, nutno hledati chybu, kterou nejdříve vynasnažíme se nalézti překontrolováním spojů.

Není-li závady ani v chybné spoji, nutno si určiti, kde asi závadu hledati.

Jinak slouží tato část brožurky také pro ten případ, že přijimač po nějakém čase přestane hráti, nebo že jej sestavujeme ze starších součástí.

Zkusíme ještě lampy znova zasunouti do jejich spodků. Může se totiž státi, že některá nožka nemá správný dotyk. V případě, že i potom přístroj nefunguje, jest nutno hledati závadu jinde.

I. Při zapnutí nebo vypnutí a amplionu nejeví se v amplionu žádné klapnutí.

Tu musíme vše zkoušeti od začátku. Víme, že každá lampa potřebuje ke svému působení jednak žhavení, jednak anodové napětí. Koncová lampa potom také mřížkové předpětí. Podle toho chybu hledáme.

Přezkoušíme tedy nejdříve žhavicí spoje. Užijeme k tomu účelu žárovky z kapacitní svítily, kterou zapojíme na svorky F lampového spodku V₂. Jestliže zde žárovka jasně svítí, jsou žhavicí spoje až

sem provedené v pořádku. Podobně můžeme též vyzkoušeti žhavení u lamp ostatních. U lampy V₁, není-li tato příliš pokovená, můžeme na žhavení souditi též podle žhavení vlákna. Toto při zapnutí stroje během půl až 1 minutu zčervená. Jestliže není do lampy viděti, můžeme též souditi na správnost žhavení z toho, že lampa se po 5 až 10 minutách dosti ohřeje. Ostatní lampy třeba přezkoušeti, mají-li mezi žhavicími nožkami vlákno v pořádku. To platí zvláště o lampách starších, o kterých nemáme jistoty, že jsou správné.

Další věci jest přezkoušení eliminátoru. Nejprve přezkoušíme napětí na kondensátoru C₆. Provedeme to tak, že spojíme jeho svorky I a II. na krátko šroubovákem nebo kouskem drátu. To děje se při zapnutém přijimači. Spojení na krátko provedeme pouze na malý okamžik. Při tom se nám musí projeviti značná elektrická jiskra. V tom případě jest napětí koncové lampy v pořádku. Neprojeví-li se zde napětí, je buďto kondensátor C₆ proražen — v tom případě odpor R₅ značně hřeje — nebo je odpor R₅ přerušen a nehřeje, nebo je proražen blok první C₇ — pak značně hřeje usměrňovací lampa. Je-li i zde všechno v pořádku, pak se musí jevit při zapnutí nebo vypnutí amplionu dosti silné klapnutí v amplionu, které značí, že koncová lampa má anodový

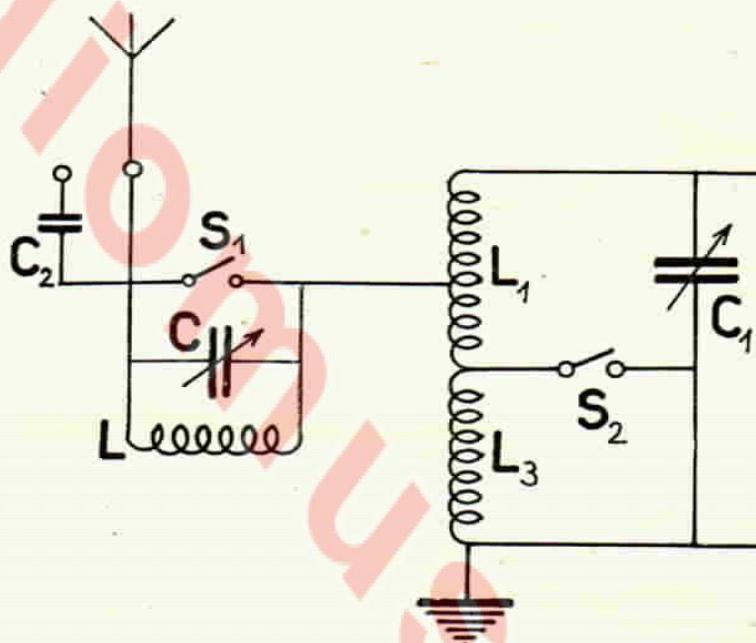
proud. Ne-li, pak by mohl být odporník R_2 přerušen, nebo lampa V_2 vadná.

2. Při zapnutí nebo vypnutí amplionu jest slyšeti klapnutí, avšak reakce na krátkých vlnách nepůsobí.

Tu jest chyba někde u první detekční lampy. Zkusíme nejprve, dá-li nám kondensátor C_s při krátkém spojení jiskru,

3. Přijimač značné vrčí i při vytážení první lampy V_1 .

Zkusíme spojiti svorky sekundáru S_2 a sekundáru transformátoru Tr_1 na krátko. Je-li pak vrčení odstraněno, jest pravděpodobně sekundář tohoto transformátoru přerušen. Jinak by bylo jádro transformátoru špatně staženo, nebo tento příliš blízko síťového transformátoru, zvláště při změně naší sestavy.

Obr. 6. Schema zapojení odladovače u „Liby“.

t. j., je-li zde anodové napětí. Nejeví-li se jiskra, jest bud'to odporník R_2 přerušen, nebo kondensátor C_s proražen.

Není-li chyba zde, hledáme dále. Spojíme kouskem drátu při zapnutí stroje svorku VI. kupleru se zdírkou země Z_3 . Při tom se nám musí opět objeviti klapnutí v aplionu. Projeví-li se a aparát přes to nejde, jest asi lampa V_1 vadná. Neprojeví-li se, zkusíme spojiti svorku kupleru V se zdírkou Z_3 . Projeví-li se pak klapnutí, je reakční cívka přerušena. Není-li ani tehdy klapnutí slyšeti, jest bud' primář transformátoru Tr_1 přerušen, nebo kondensátor C_s proražen. Při zapojení na gramofonový přenos může se též státi, že bychom bez viny podezřívali tento transformátor. Proto zkusíme nejprve spojiti svorky I. a II. kondensátoru C_s na krátko. Je-li pak přístroj v pořádku, jest odporník R_4 přerušen.

4. Přijimač vrčí teprve při zasunutí prvé lampy.

Zkusíme spojiti stator a rotor kondensátoru C_s na krátko. Odstraníme-li tím vrčení, jest mřížková cívka L_1 kuppleru přerušena.

5. Přijimač vrčí teprve při vypnutí vypínače V.

Pak jest prodlužovací cívka kuppleru L_3 přerušena. Zkouška jest stejná, jako předešle.

To jsou hlavní chyby, které se mohou vyskytnouti.

6. Vrčení se nemění, zapojíme-li uzemnění.

Tu je pravděpodobně uzemňovací drát přerušen. Prohlédneme tedy celé uzemnění a závadu odstraníme.

Pro zmírnění hučení můžeme na celou spodní plochu základního prkénka připevniti slabý zinkový plech a tento spojiti se zemí.

„Liba“ s odladovačem

Vzhledem k tomu, že Liblická vysílací stanice byla v poslední době značně zasílena a ruší v dosti velkém okruhu posluchače v příjmu ciziny, přinášíme amatérům návod na naši dvoulampovku s odladovačem. Zároveň dali jsme této „Libě“ moderní úpravu, t. j. všechny vývody — anteny, země, gramofonu a amplionu — jsou umístěny vzadu. Přístroj stává se tím úhlednější, jelikož přív. šnůry vpředu umístěné vždy ruší celkový vzhled stanice. Mimo to poskytujeme amatéru možnost pořídit si za levný obnos velmi pěknou dřevěnou skříinku, která vzhled přístroje ještě zvýší.

Schema „Liby“ s odladovačem je v podstatě stejné, jako schema na obr. 1. Pouze do přívodu antény jest zapojen odladovač, zapojený podle obr. 6. Odladovač tvoří odladovací cívka L, spojená para-

lelně s otočným kondensátorem C. Abychom docílili přesného odladění, užili jsme vzdušného kondensátoru a speciální duálné cívky. Tyto součásti dělají skvělé výsledky a není možno je jinými dobré nahradit. V případě, že místní stanice nevysílá, můžeme odladovač vyřaditi z činnosti tím, že jej spojíme na krátko spinačem S₁. Pro změnu vlnového pásmá užíváme spinače S₂ (v první části jest značen jako vypínač V). Abychom při přerušení poslechu nemusili odpojovati přístroj od sítě vytažením zásuvky, zapojili jsme zároveň u této „Liby“ do okruhu sítě vypínač V. Podotýkáme, že jest zde užito vypínače speciální konstrukce, který vypíná mžikově a jehož vnější části jsou isolovány od okruhu proudového. Dřívější vypínače pro vypínání akumulátoru se pro tento účel nehodí.

Seznam součástí

(bez gramofonového přenosu).

1 pertinaxová deska 15×35 cm, 3 mm silná	Kč 15.—
1 zákl. prkénko 20·5×35 cm	Kč 8.50
2 kond. otočné 500 cm vzdušné	Kč 80.—
1 speciální kupler pro krátké i dlouhé vlny s 2 nožkami .	Kč 50.—
2 spinače	Kč 10.—
2 malé pertinax. deštičky .	Kč 2.—
5 telefonních zdířek	Kč 3.—
2 stupnice průměru 80 mm .	Kč 16.—
1 malý knoflík	Kč 4.—
2 lampové spodky 5nožičkové	Kč 11.—
1 lampový spodek 4nožičkový	Kč 4.50
1 blokovací kondensátor 4 MF 500 V	Kč 28.50
1 blokovací kondensátor 2 MF 700 V	Kč 18.50
2 blokov. kondensátory 1 MF 500 V	Kč 23.—
1 blok. kondensátor 2×0·1 MF 700 V	Kč 12.—
1 transform. nízkofr. Philips .	Kč 90.—
1 transformátor síťový „Liba“	Kč 75.—
1 filtrační cívka duální . . .	Kč 28.—
1 antenní kondens. 100 cm .	Kč 5.—
1 fixní kondens. 200 cm . . .	Kč 5.30
1 fixní kondens. 300 cm . . .	Kč 5.50
1 odpor 800 ohmů	Kč 11.—
1 odpor 5000 ohmů	Kč 11.—

1 odpor 30.000 ohmů	Kč 5.—
1 odpor 2 megohmy	Kč 5.—
1 síťový vypínač	Kč 10.50
1 stínící plech (připevní se na spodní stranu zákl. prkénka a uzemní)	Kč 6.—
5 metrů montážního drátu . .	Kč 5.—
Náklad bez lamp . . Kč 548.30	

Lampy:

detekční E 438	120.—
koncová B 409	90.—
usměrňovací 1802	80.— Kč 290.—

Celkem součásti s lampami . Kč 838.30

Při užití gramofonového přenosu jest ještě třeba:

1 blokovací kondensátor 1 MF 500 V	Kč 11.50
1 odpor 800 ohmů	Kč 11.—
2 telefonní zdířky	Kč 1.20
Celkem . . Kč 23.70	

Veškeré součásti pro tento přijímač již
přizpůsobené dostanete u fy

RADIO-FLOS,
Praha II., Jungmannova třída č. 19.
Telefon 37609.

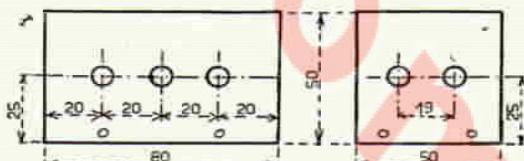
Vkusnou leštěnou ořechovou skříinku na
tuto „Libu“ můžete dostat za Kč 115.—.

Montáž přijimače „Líby“

Úprava součástí.

První prací jest vrtání panelu. Středy otvorů naznačíme pomocí stav. plánu obr. 7. Patřičné místo stavebního plánu přiložíme totiž na zadní nelesklou stranu přední desky a středy otvorů prostě odpicháme. Velikost otvorů zjistíme na základě užitých součástí. Výšku otvoru pro osičku kupleru opravíme přesně podle síly základního prkénka a dle užitého kupleru.

Při koupi kupleru žádejme vždy kupler s nožkami a s delší osičkou, abychom jej

Obr. 8. Deštičky pro připojení antény a země a reproduktoru.

mohli přesně podle plánu namontovat na základní prkénko. Tím také nám odpadnou nehezké připevnovací šrouby na přední desce, které zbytečně rušily vzhled přední desky. Mimo otvory pro připevnění součástek vyvrátáme ještě 3 až 4 otvory asi 5 mm od spodní hrany desky, a to pro připevnění přední desky k desce základní.

Máme-li přední desku vyvrstanou, připevníme jednotlivé součásti. Jsou to dva otočné kondensátory, dva spinače a jeden síťový vypinač.

Další prací jest příprava zadních deštiček. Tyto zhotovíme podle obr. 8. V případě, že chceme mít „Líbu“ též pro gramofonový přenos, zhotovíme místo deštičky s třemi otvory deštičku s otvary pěti, a to podle obr. 9. Do otvorů v těchto deštičkách zamontujeme telefonní zdírky.

Potom můžeme započítí s připevnováním součástí na základní prkénko. Začneme od síťového transformátoru Tr_2 , pak připevníme blokovací kondensátory C_5 až C_{10} , dále nízkofrekvenční transformátor Philips, lampové spodky a odladovací cívku L. Pak připevníme přední desku k desce základní a připevníme kupler k základní desce. Při tom nasadíme na hřidelku kupleru knoflík a kupler dáme do takové polohy, aby knoflík neodstával příliš od přední desky. Ponecháme pouze

malou vůli 1 až 2 mm, abychom mohli knoflíček, bez obtíží otáčeti. Nutno podotknouti, že dva velké knoflíky upevníme na osy otočných kondensátorů, kdežto malý knoflíček použijeme pro otáčení kupleru.

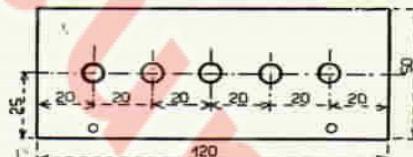
Konečně připevníme k zadní straně základní desky svorkové deštičky, které jsme si již dříve připravili.

Máme-li stanici takto připravenou, můžeme započítí se spojováním součástí.

Veškeré spoje na stavebním plánu uvedené jsou očíslovány. Podle čísla najdete zde opět popis každého spoje, takže není dobře možná žádná mýlka. Nejlépe jest při zapojování postupovati tak, že sledujeme podle čísel popis spojů, jeho znázornění v plánu a podle toho spoj provedeme.

Tímto postupem dojdeme snadno a jistě k cíli. Postupujeme podle čísel.

Jako první provedeme spoje žhavící zasilvacích lamp. Jelikož by tyto spoje příliš komplikovaly stavební plán, jsou naznačeny na obr. 10. stavebního plánu. Spoje tyto vedou od svorek čís. 7 a 9 síťového transformátoru Tr_2 ke svorkám F zasilvacích lamp V_1 a V_2 . Jest to dvojice drátů izolovaných a zkroucených, kterou spojení provedeme. Při kroucení drátů a jich připojování musíme dát pozor, aby se oba dráty někde spolu nedotkly.

Obr. 9. Deštička pro přívod antény a země a pro zapojení gramofonové přenosky.

Potom bychom marně hledali chybu v transformátoru síťovém, že hřeje a nedává žhavící proud lampám. Nejlépe jest na jeden onen drát navléci isolaciční trubičku a pak teprve drát zkroutit.

Další spoje již jsou očíslovány.

1. spoj vede od svorky I. kupleru ke svorce I. spinače S_2 .

2. spoj vede od svorky II. spinače S_2 k rotoru R otočného kondensátoru C_1 , od-

NAVŠTIVTE NAŠI „RADIOSÍŇ“!

tud dále ke svorce II. kupleru a k anodě A usměrňovací lampy V₃.

3. spoj vede od spoje č. 2 ke všem svorkám I. blokových kondensátorů C₅ až C₁₀ a ke svorce —C nízkofrekvenčního transformátoru TR₁ a dále ke zdírkám G₁ a Z.

4. spoj vede od svorky II. odlad'ovací cívky L k statoru S otočného kondensátoru Č, dále pak ke svorce II. spinače S₁ a k odbočce VII. kupleru. Nejlépe jest užiti druhé odbočky shora.

5. spoj vede od svorky I. spinače S₁ k rotoru R otočného kondensátoru Č, dále ke svorce I. odlad'ovací cívky L, antenní zdířce A₁ a ke svorce I. zkracovacího kondensátoru C₂.

6. spoj vede od zdírky antenní A₂ k druhé svorce II. kondensátoru C₂.

7. spoj vede od zdírky G₂ k mřížce G detekční lampy V₁ a ke svorkám I. kondensátoru C₃ a odporu R₁. Tato spoj musí být co možná nejkratší. Je-li dlouhá, aparát bručí.

8. spoj vede od druhé svorky II. kondensátoru C₃ ke svorce III. kupleru a ke statoru S ladicího kondensátoru C₁.

9. spoj vede od svorky II. blokovacího kondensátoru C₅ ke svorce II. odporu R₁ a ke katodě K detekční lampy V₁.

Při tom na svorky kondensátoru C₅ připojíme odpor R₄.

10. spoj vede od anody A detekční lampy V₁ ke svorce V. kupleru.

11. spoj vede od svorky IV. kupleru ke svorce I. kondensátoru C₄ a ke svorce A nízkofrekvenčního transformátoru Tr₁.

12. spoj vede od mřížky G koncové lampy V₂ ke svorce G nízkofrekv. transformátoru Tr₁.

13. spoj vede od anody A koncové lampy V₂ ke zdířce R₂.

14. spoj vede od svorky 8 síťov. transformátoru Tr₂ ke svorce II. blokovacího kondensátoru C₉ a k odporu R₅.

Druhý konec odporu R₅ připojí se ke spoji č. 3.

15. spoj vede se jako dvojice drátů od svorek 4 a 5 síťového transformátoru Tr₂ ke svorkám F usměrňovací lampy V₃.

Dvojici isolovaných drátů zkroutíme, při

čemž musíme dát pozor, abychom někde isolaci nepoškodili a tím neudělali na transformátoru krátké spojení. Nejlépe je na jeden pramen navléci ještě kousek izolační trubičky, přes to, že drát jest již isolován.

16. spoj vede od svorky F usměrňovací lampy V₃ ke svorce II. kondensátoru C₁₀.

17. spoj vede od svorky 6 síťov. transformátoru ke svorce II. blokovacího kondensátoru C₇ a ke svorce I. odporu R₅.

18. spoj spojuje svorky II. odporu R₂ a R₅ a kondensátoru C₆, dále vede ke svorce +B koncové lampy V₂ a ke zdířce R₁ reproduktoru.

19. spoj vede od svorky II. kondensátoru C₈ ke svorce I. odporu R₂, dále ke svorce II. kondensátoru C₄ a ke svorce +B nízkofrekvenčního transformátoru Tr₁.

20. spoj vede od svorky II. síťového vypínače V ke svorce 3 síťového transformátoru Tr₂.

Zbývá ještě připojiti přívodní šnúru síťovou. Tuto připojíme jedním pólem ke svorce I. vypínače V, druhým pólem ke svorce č. 1 síťového transformátoru při napětí v síti 220 voltů, nebo ke svorce č. 2 při napětí v síti 120 voltů.

Zapojení bez gramofonu.

Jestliže nemíníme použít „Líby“ k zesílení gramofonní hudby, odpadá kondensátor C₅, odpor R₄ a zdířky pro připojení přenosky G₁ a G₂.

Spoj č. 9 vede pak od katody K detekční lampy V₁ ke svorce II. odporu R₁ a připojíme ke spoji č. 3.

Lampy.

O lampách platí totéž, co bylo řečeno u „Líby“ bez odlad'ovače. Tedy nejlepší obsazení lampami Philips jest: lampa V₁ — E 438, V₂ — B 409, V₃ 1802.

Ovládání „Líby“ s odlad'ovačem je podobné, jako dříve, jedná se hlavně o ovládání odlad'ovače. Aby nenastala mýlka, popisujeme ladění a ovládání této „Líby“ celé znovu.

Ladění „Líby“ s odladovačem

Nejprve připojíme antenu do zdírky A₁ a zemi do zdírky Z. Dále připojíme reproduktor do zdírek označených R.

Síťovou šňůru připojíme k síti a zapneme vypinač V. Vyčkáme asi 1/2 minuty, než se nepřímo žhavená detekční lampa rozžaví.

Spinač S vypneme a kondensátor odladovače ponecháme prozatím v libovolné poloze. Knoflikem kupleru otočíme tak, aby cívka reakční stála kolmo k cívce ladící.

Pak stupnicí ladícího kondensátoru vykládime nejbližší stanici vysílací, kterou chceme odladit. Tuto stanici dostaneme dosti silně. Chceme ji odladit. Otočíme proto stupnicí odladovače kondensátoru do místa, kde stanice je nejvíce zeslabena, po případě úplně zaniká. Ladění cízích stanic jest pak snadné.

Knoflikem kupleru pootočíme tak, aby se při současném otáčení stupnice ladícího kondensátoru ozvalo známé ostré písknutí. Každé písknutí znamená vysílací stanici. U které stanice jest hvízdnutí ostré, jedná se o silnější vysílačku. U této zastavíme. Zpětným otáčením knofliku kupleru zmizí hvízdání a ozve se stanice.

Zesílení stanice děje se přesným dolaďením ladícího kondensátoru a správným upravením reakce opatrnlým natáčením

kupleru. Zbytečně reakce nepřidávejme, ztrácíme tím čistotu reprodukce.

Příjem dlouhých nebo krátkých vln závisí od polohy spinače S₂. Je-li tento zapnutý (zasunutý), jest možno přijímat rozhlasové stanice vysílající na vlnách od 200 do 600 metrů. Je-li vypnutý, můžeme zachytiti stanice vysílající na vlnách mezi 1000 a 2000 m. Ostatní ladění jest stejné jako dříve. Jelikož jsou vysílací stanice na dlouhých vlnách roztaženy na mnohem více dílcích než při vlnách krátkých, jest příjem jejich pro začátečníka mnohem snadnější.

Ladění bez odladovače.

V době, kdy místní nebo blízký vysílač nevysílá, můžeme vyladiti jiné vysílačky bez odladovače. Získáme tím poněkud silnější příjem, poněvadž i ten nejlepší odladovač vyžaduje pro sebe určité procento sily.

Spinač S₁ zapneme, čimž spojíme odladovač okruh úplně na krátko a tím vyřadíme z činnosti.

A nyní ladíme stejně, jako v předchozím odstavci bylo popsáno. Zjistíme jedině, že stanice se poněkud na stupnici posune.

Antena a uzemění

Příjem značně závisí od místních poměrů, zvláště ovšem ve městě. Místní stanice jest vždy až dosti silná, a to i na náhražkovou antenou. Pro příjem vzdálených stanic je nejlépe pořídit si antenu vnější. Náklad na ni není tak velký a při tom získáme příjem daleko silnější než na anteně náhražkové. Důležitou součástí jest též dobré uzemnění. Promluvíme proto zde také trochu o antenách.

V blízkosti vysílací stanice jest pro dobré odladění nejlepší antena dosti krátká. Nejlépe jest užít anteny, která má vodorovnou část dlouhou 10 až 15 metrů. Svod se tedy čítá zvlášť. Při tom hledíme umístiti antenu pokud možná co nejvíše, aby byla výše, nežli všechny okolní předměty. Není-li to dobře možno, hledíme aspoň, aby byla nad volným prostran-

stvím, tedy nadé dvorem, ulicí a pod. Může být z holého drátu nebo lanka, nesmí se však nicého dotýkat. V případě, že stává nebezpečí dotyku, provedeme antenu z isolovaného kabelu nebo podobně. Vodorovnou část antény zavěšujeme na pevné předměty, při čemž v upevňovací části umístíme na každé straně aspoň 3 isolátory asi půl metru od sebe vzdálené.

Svod jest nejlépe provést s antenou z jednoho kusu, abychom zde nemusili dělat žádné spojení. Tyto spojky totiž, i když jsou nejlépe provedeny, po čase zlobí a způsobují trhaný příjem. O svodu a anteně platí také pravidlo, aby byly daleko od všech pevných částí zdí, střechy a pod. Vzdálenost má obnášet aspoň 1 metr. Svod vedeme pak k oknu místnosti, v níž chceme přijimač umístiti. Průchod

do místnosti provedeme buďto otvorem v okenním rámu, při čemž užijeme gumou isolovaného kablu, neb otvorem ve zdi, do kterého dáme skleněnou neb pertinaxovou trubku, již svod do místnosti vedeme.

Přijimač umístíme nejlépe hned blízko okna. Vedení antény přes několik místností k místu určení dává výsledky velmi špatné a proto je vůbec nedoporučujeme.

Další prací je zřízení uzemnění. Uzemnění provedeme nejlépe na hromosvod. Tam, kde to není možné, vede uzemňovací drát k vodovodu, a to k trubce, která přivádí vodu. Uzemnění na plynovod není dobré a hledíme se mu v každém případě vyhnouti. Na venkově lze zřídit dobré uzemnění poměrně velmi snadno. Uzemňovací drát vede nejbližší cestou z okna k zemi. Na nějakém vlhkém místě, u studny a pod., zakopeme starý hrnec, nějaký plech a pod., ke kterému uzemňovací drát dobře připojíme. Nejlépe jest, můžeme-li se dostati až ke spodní vodě.

Nutno zde upozorniti, že každá antena i uzemnění potřebuje jednou za čas prohlédnutí. Je-li antena již dosti stará, je nejlépe ji znovuzřídit a nahradit starý

drát novým. Povrch antenního vodiče totiž se vlivem povětrnosti poruší, a jelikož vysokofrekvenční proudy jdou hlavně po povrchu vodiče, příjem se postupem dobý zhoršuje.

Co se týče anten náhražkových, můžeme použíti nějakého většího kovového předmětu, jako vložky v posteli, strun v klavíru a pod. Rovněž můžeme použíti elektrické sítě.

Tu spojíme jeden pól sítě přes fixní kondensátor 100 cm k antenní svorce. Dá se to provést přímo v aparátě. Umístění a zapojení tohoto kondensátoru jest naznačeno na obr. 5. Od jednoho pólu sítě vede spoj k fixnímu kondensátoru. Od druhého jeho konce vede pak spoj k antenní zdířce Z₂. Kondensátor je nejlépe použíti dobré značky, aby vydržel napětí proti zemi, jež se na jeho svorkách vyskytuje. Zde hodí se nám nejlépe značka Loewe. Umístíme jej v držáku, podobně jako bývají fixní odpory. To má tu výhodu, že jej můžeme snadno vyjmouti, nepřijímáme-li na sítě, případně hodnotu změnit pro dlouhé vlny až na 250 cm. Příjem jest pak závislý také od půlování síťové zástrčky.

Máme-li zřízenou antenu i uzemnění, můžeme započítí s příjemem.

O pájení

Pájení bývá jedna ze slabostí mnohých amatérů, ačkoliv to není věc nikterak obtížná. První věc, ve které se nejvíce chybí, jest užívání kyseliny jako pájecího prostředku. Ta totiž u radiopřístrojů se vůbec nesmí užíti, jelikož její zbytky jednak rozežírají součásti, jednak činí mezi jednotlivými dotyky polovodivé spojení, které pak způsobuje slabší příjem, poruchy a případně i zastaví činnost aparátu vůbec. Amatér pak svádí vinu na vše možné, jen ne na sebe. Totéž platí i o t. zv. pájecí vodičce. Druhá chyba, které se amatér dopouští, je neprohřátí pájeného místa. Cín prostě na ono místo nanesou, jest jej tam hodně, ale při tom nespojuje rádně součásti. Proto zde podávám návod, který poslouží úplným začátečníkům v tomto směru.

Ohřívání pajedla provádíme na nějakém nečadivém plamenu, na př. plynu, lihovém neb petrolejovém variči a pod. V nejhorším případě může se ohřát i též v ku-

chyňských kamnech. V tom případě jest však nejlépe ohřívat pajedlo v železné trubce, aby se neznečištito sazemí. Nejideálnější v tom směru jest páječka elektrická, jelikož hřeje stále, i když právě pájíme.

Zatím, co se páječka hřeje, očistíme spoje, jež chceme spájiti, od oxydů a p., a namázneme malou troškou pájecí pasty. Nejlépe je používat pájecí pastu bez pájky a pájku míti zvlášť v tyčince. Když jsme spoje připravili, podíváme se, je-li páječka dosti ohřátá. Tato má totiž takovou teplotu, že v úplné tmě bylo by trochu viděti již tmavý žár. Nikdy se nemá přehřáti do jasně červeného nebo dokonce žlutého žáru, jelikož pak špatně vodí teplo, což jest pájení na škodu.

Je-li páječka dosti ohřátá, vezmeme ji z ohně a očistíme ji, nejlépe nějakým starým pilníkem. Potom vezmeme tyčinku pájky a dotkneme se jí špičky pajedla. Pájka se teplem pajedla rozehřeje a na

pajedlu zůstane nám malá kapička pájky. Tato kapka má k pajedlu úplně přilnoucí, jinak není pajedlo dosti čisté. Nerozehřívá-li se pájka, je pajedlo málo ohřáté. Nutno zde podotknouti, že čištění pajedla v salmiaku jest též nesprávné, jelikož působí podobně jako užívání kyseliny. Je-li pajedlo úplně nové, je nejlépe celou zúženou část dobře pocínovati pájkou.

Máme-li nyní rozehřátou pájku na pajedlu, dotkneme se jí připraveného spoje. Pajedlo pak necháme na spoji tak dlouho, až pájka ke spojům úplně přilne a utvoří hladký spojitý povrch. Poté spoj očistíme od zbytků pájecí pasty nějakým starým hadříkem. Tím jest spoj ukonče-

na a můžeme totéž učiniti se spoji dalšími.

Celá tato operace musí se dít dosti rychle, aby nám pajedlo nevychladlo. Ostatně po několika spojích dostaneme jakousi zbhlost, takže celá práce jde rychle kupředu. Někteří amatéři dávají pájení přednost proto, že jim jde rychleji než spojování šroubováním.

Ke konci ještě upozorňujeme na nový prostředek, a to pájení za studena. Toto není vlastně žádným pájením a pro spojování v radiopřístroji se naprosto nehodí.

Kdo chce obdržet i zboží na úvěr

u firmy RADIO-FLOS, Praha II., Jungmannova ul. č. 19/4, vyplní pouze úvěrový formulář, který firma na požadání každému obratem zašle. Firma RADIO-FLOS může dodati:

1. Veškeré hotové radiopřijimače na sít i baterie firem Philips - Telefunken - Kramolin.	3. Veškeré radiosoučástky a stavebnice.
2. Reproduktory - B-eliminátory - akumulátory atd. atd.	4. Fotoaparáty a potřeby všech běžných kvalitních značek.

Úvěr obdrží státní a veřejní úředníci a zaměstnanci v defin. postavení.

RADIO-FLOS, Praha II.

speciální obchod radiopotřebami.

Jungmannova 19.

Telefon 376-09.

Domácí Radiokonstruktér

a Knižnice Domácího Radiokonstruktéra jsou dva různé časopisy. Oba jsou vydávány námi.

Knižnice Domácího Radiokonstruktéra vychází nepravidelně a přináší popisy celých přijímačů s podrobnými montážními plánky. Nepravidelně vychází proto, že konstrukce nového přijímače, pokud vyhovuje plně požadavkům amatéra (t. j. že je dokonalý v konstrukci, že použité součásti lze také dodati a že jsou také bezvadné, a **hlavní podmínka, že přijímač pracuje bezvadně**), trvá často několik měsíců. Proto nelze vydávat pravidelně podobné popisy, jelikož by vydávané přijímače nebyly pro krátkost času dokonale propracovány a bylo by na tyto více stížností než doporučení. Tolik ctižádosti však máme, abychom se radovali z úspěchu a tak poctiví jsme také, abychom nevydali něco, co nemůžeme dobře doporučiti. Ze tomu tak je, dokazuje již 4. vydání „Líby“ — počtem od 8.000 do 11.000 výtisků, což znamená, že 8.000 výtisků bylo bez jakékoli reklamy v době jednorocní odprodáno. Totéž u přijímače „Danuše“ (II. vydání — 4.000 výtisků) a „Trojky“ (II. vydání — 4.000 výtisků).

Poněvadž však během doby, která je nutná na př. k odprodeji 4. vydání, t. j. 3.000 výtisků, mohou nastati na přijímači různá zlepšení na příklad tím, že na trhu se objeví nové zdokonalené součásti, vyžadující však nové montáže, je na biledni, že tato zlepšení by vám po dobu odprodeje jednoho vydání ušlo. Tomu odpomohli jsme vydáváním

„Domácího Radiokonstruktéra“,

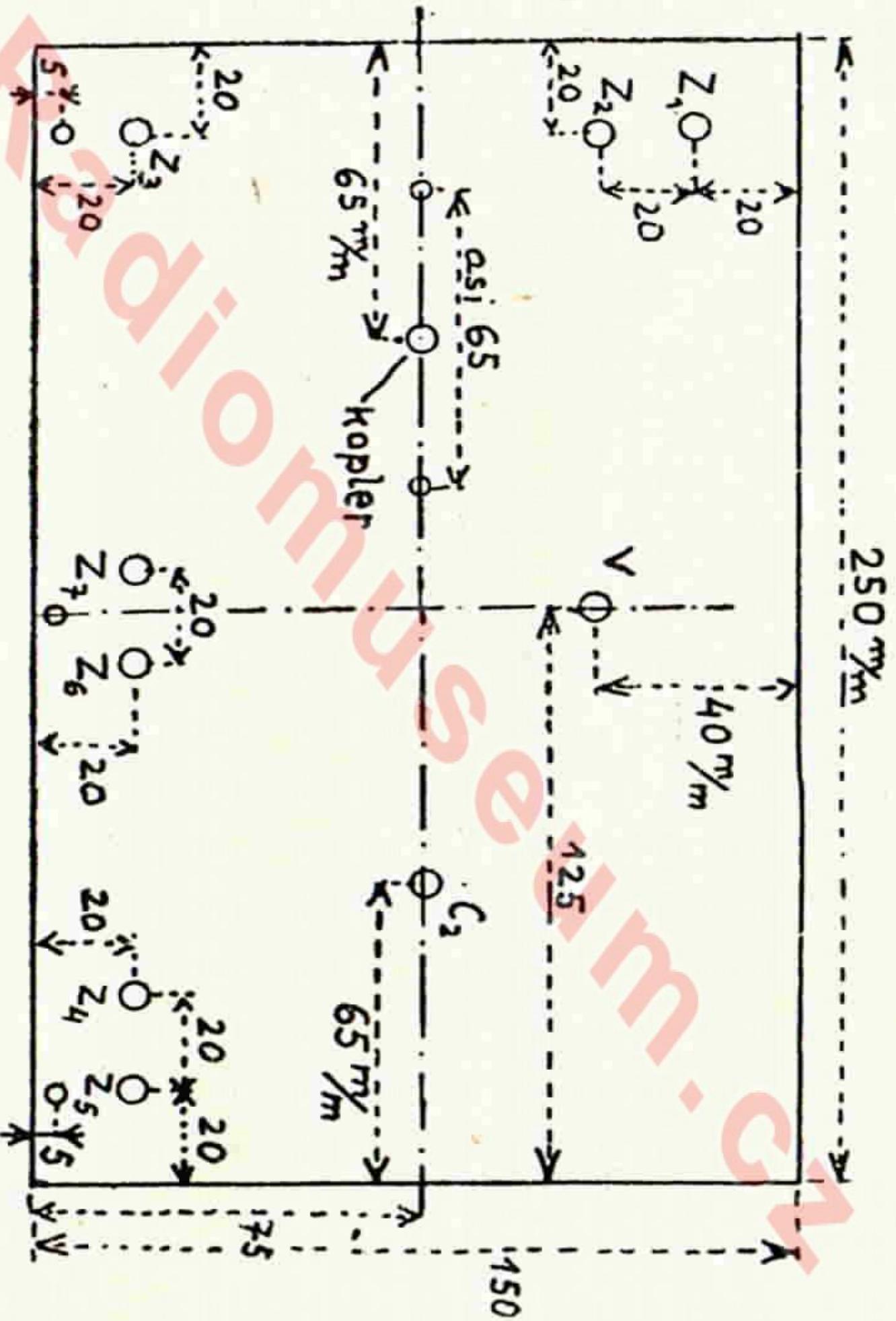
měsíčníku, který vychází pravidelně měsíčně, 10× do roka. A v tomto měsíčníku popisujeme právě svrchu zmíněné změny. Je jistlo, že změny na již vydaných přijímačích nelze překotně a bezdůvodně vydávat a také by nepřinášely dosti látky pro měsíčník a také nelze bez řádného vyzkoušení podobné změny navrhovati. Proto je měsíčník vyplněn řadou jiných zajímavostí, na příklad je v 1. čísle VI. ročníku popisován velmi levný a při tom kvalitní dynamický reproduktor (chassis za pouhých Kč 350.—), při čemž je popisována část budící, kterou si každý amatér sestaví dle návodu sám. V tomto čísle uvádíme také důkladný popis, jak máme správně montovat prosvětlovací mikrostupnice, které umožňují bezvadné a snadné ladění přístroje, nehledě k tomu, že jsou skutečnou ozdobou každého přijímače, když jsou správně montovány. Je tam uvedena také změna montáže „Trojky“, stejně oblíbeného přijímače jako „Líba“, jsou tam „Rady a pokyny“, kde kupující amatér nalezne pro sebe něco vhodného, atd., atd.

Doporučujeme pánům radioamatérům, aby se stali současně odběrateli „Domácího Radiokonstruktéra“. Předplatné je mírné, pouhých Kč 15.— za deset čísel na jeden rok.

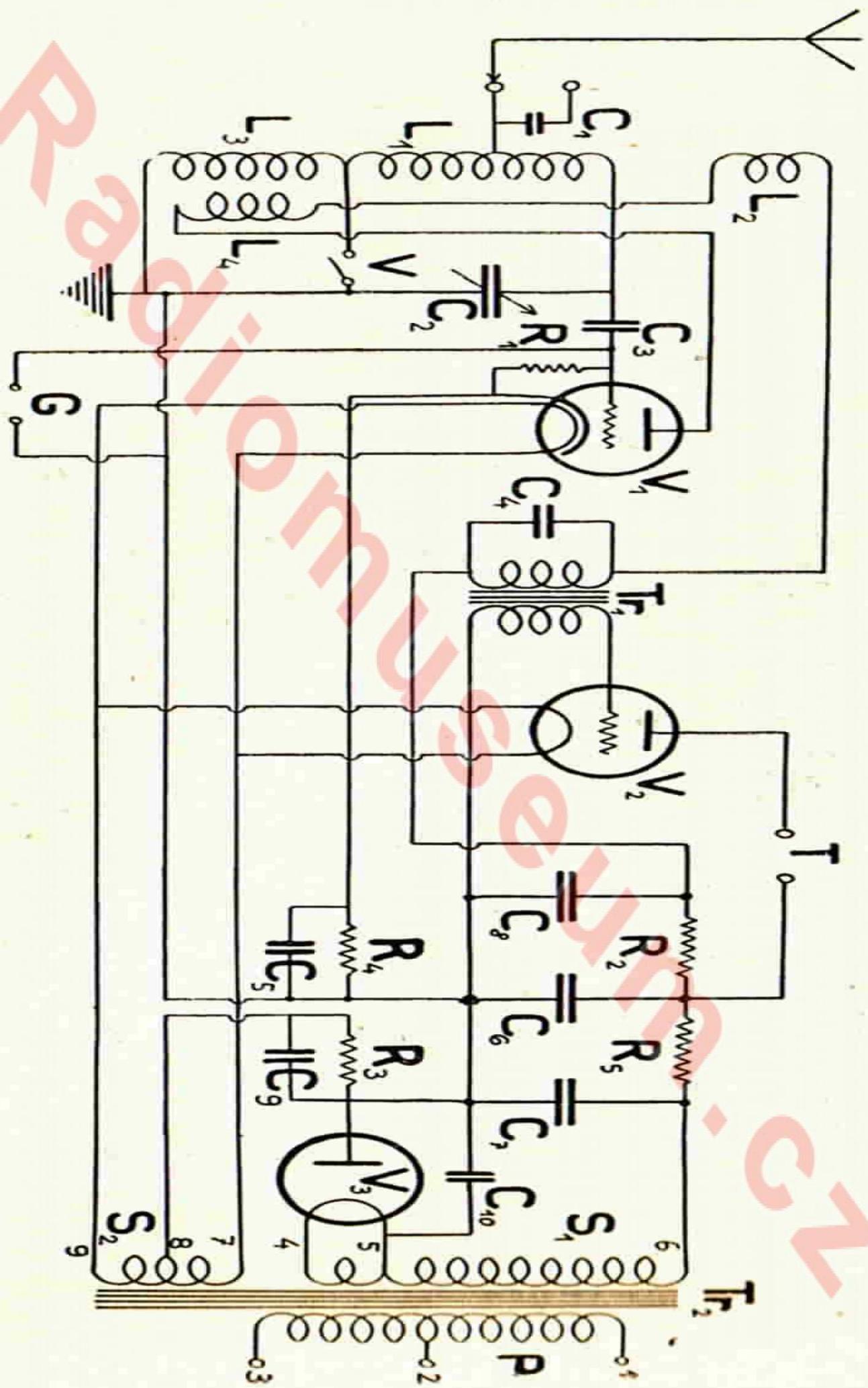
Přikládáme současně složenku a přihlašovací lístek. Použijte jej, staňte se předplatiteli a nebudeste litovati.

Ještě něco: Vše, co je popisováno v „Domácím Radiokonstruktéru“, naleznete vystaveno v naší Radiosíni, Praha II., Jungmannova 19. (Viz obálku, strana 2.)

Vydavatelství DOMÁCÍHO RADÍOKONSTRUKTÉRA
a KNIŽNICE DOMÁCÍHO RADÍOKONSTRUKTÉRA
Praha II., Jungmannova 19. Tel. 376-09.

Obr. 2. Vrtání panelu pro „Libu“ bez odlaďovače.

Or. 1. Schéma žárovky „Liby“ pro krátké i dlouhé vlny a pro gramofonový přenos.

Úvěrové podmínky:

(měsíční splátky)

Formality, které žádáme:

Nic, než přesné a pravdě odpovídající vyplnění úvěrového formuláře, který na požádání milerádi zašleme.

Komu můžeme dát zboží na splátky:

Zboží na splátky můžeme poskytnouti přirozeně jen úvěru schopným pp. zákazníkům, jichž příjem ze zaměstnání neb i soukromý majetek a pověst osobní jsou nám zárukou, že povinnosti na sebe převzaté také správně budou plniti. Nevyřídíme proto zakázky těch zájemců, jichž služné jest na př. obstaveno, nebo těch, kteří své závazky včas neplní a p.

Zboží na splátky můžeme tudíž poskytovati jen pp. zákazníkům v definitivním nebo jiném pevném postavení, svéprávným a jichž služné není nijakými platy obstaveno.

Při odebrání zboží nutno složiti nebo se dobere záloha 20% z účtovaného obnosu.

Vyřízení zakázky:

U zákazníků, s nimiž již stojíme ve spojení, vyřídí se zakázka pokud možno ihned, jinak obvykle do 6—8 dnů po jejím dojítí.

Vyzádejte si úvěrový formulář, kde naleznete uvedeny přesně všechny úvěrové podmínky!

MĚSÍČNÍ ÚČTOVÁNÍ doporučujeme pro odběr drobnějšího zboží. Během měsíce odebrané zboží plati se nejdéle do 5. dne měsíce následujícího. — Vyzádejte si úvěrový formulář měs. účtování.

RADIO-FLOS,

(dříve SUPER - RADIO - FLOS),
spec. obchod radiopotřebami.
Jungmannova 19. Tel. 376-09.

PRAHA II.

Znění úvěrového formuláře.

Číslo žel. průkazky:

Legit. vystavilo ředitelství:
(vyplní zákazníci, pokud jsou ve státní službě). V dne

Firmě

Radio J. Flos,
(dříve SUPER-RÁDIO-FLOS).
speciální obchod radiopotřebami,

Praha II.,
Jungmannova č. 19.

Žádám Vás o poskytnutí úvěru za zhoží, které hodlám odebrati u Vaší firmy. Hodnotu odebraného zboží budu spláceti v pravidelných, stejných měsíčních splátkách v hotovosti. Tyto splátky budu zasílat tak, abyste je obdržel nejdéle do 8. každého měsíce, ve kterém jsou splatny.

Abyste byli informováni o mne tolik, kolik je Vám zapotřebí k poskytnutí zajištěného úvěru, sděluji, že jsem (třeba jmenovati postavení a úřad, kde račte být zaměstnán).

Mé měsíční služné obnáší Kč podle platové stupnice. Jsem roků stár, ženat - svoboden, v definitivním - smluvním postavení (nehodici se račte škrtnouti).

Souhlasím s Vašimi úvěrovými podmínkami, t. j., že při poskytnutí úvěru na 6 stejných měsících splátek účtujete 5 procent účtované hodnoty, na 10 stejných měsících splátek účtujete 7 procent účtované hodnoty, a kromě toho vždy daň obratovou.

Dále souhlasím s tím, že mi účtujete v případě, že bych splátky včas nezapravil, 8% úrok z prodlení ze splatné částky a že svěřené mi zboží na úvěr nesmím zcizit dříve, pokud není mnou vyrovnanou a že až do úplného zaplacení zůstává Vaším majetkem jako zboží do komise. Stejně tak souhlasím s tím, že nezaplacením dvou za sebou jdoucích splátek je celý dlužný obnos ihned splatný a že místem případného sporu je místní příslušnost onoho řádného soudu v Praze, který jest věcně pro dotyčný spor příslušný, avšak jest zůstaveno Vám na vůli postupovati proti mně i u soudu mé obecní příslušnosti. Kromě toho prohlašuji, že mé služné není nijakými platy obstaveno a že se mi z něho neodečítá více, než předepsané srážky zákonné. Každou případnou změnu adresy bydliště, po případě změnu povolání, se zavazuji Vám ihned oznamiti.

Na důkaz pravosti výše uvedeného toto prohlášení vlastnoručně podepisuji.

podpis a příjmení.

bydliště (přesná adresa).